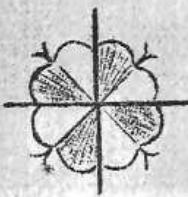

11. (23.)
1953. g.

A.K.L.B.

UNIVERSITÄT
BOCHUM

L A T V I J A S   V A L S T S

P R O K L A M E Š A N A S

35 gadu atceres svītības

LOS ANDŽELOSA

1953.g.14. novembrī.

I

Valsts svētkiem veltīti dievkalpojumi:

LOS ANDŽELOSAS latviešu ev.-luter. draudzes s.vētku dievkalpējums Trīsvienības baznīcā, 746 W.18 th Str. plkst. 6:00 vakarā. Mac. A. Griezens.

LOS ANDŽELOSAS latviešu Miera draudzes s.vētku dievkalpējums Oliveta luterānu baznīcā, 3901 W.Adams blvd. plkst. 6:30 vakarā. Mac. O. Kleinborgs.

II

Svinīgs akts un koncerts

Patriotic Hall auditorijā 1816 So. Figuore Str. plkst. 8:00.
vakarā /precīzi/.

A k t s

1. Svētku runa angļu valodā - Latvijas vice-goda konsuls L.E. Andersons.
2. Svētku runa latviešu valodā - bij. Sabiedrisko lietu ministrs Alfrēds Bērziņš.
3. Vice runas.

K o n c e r t s

1. Sken zvani ..... A.Kalniņa
2. Mana dzimtene ..... L.Garutis
3. Es dziedāšu par tevi, tēvu zome... J.Gruibīga
4. Arāja ticība ..... J.Ivanova
Izpildīs operdziedonis F. Viekings.
Pie klavierēm pianiste V. Barvīka.
5. Gilvēks trimdā ..... K.Dzilleja
Deklamēs latviešu un angļu valodā
bij.Nacionālpolītiskais aktieris
A. Tipāns.

III

S a v i e s i g s v a k a r s

Patriotic noma apakšējā ēdamzālē.

1. Bij. Sabiedrisko lietu ministra A. Bērziņa referāts par ALA' u un nacionālpolitiskiem jautājumiem.
2. Kafijas galds.

Laipts lūgums svētku dalībniekiem pēmt līdz grozījus kopējam kafijas galdom un tos nodot minētajā zālē pirms svētku sākuma. Kas nevēlētos pēmt līdz grozījus, var piedalīties saviesīgajā vakarā ar kafijas galdu pret \$ 1.- samaksu.

Nemot vērā, valsta svētku plašo programmu un ierobežoto lai-

ku svinīgo aktu un koncertu sāksim p r e c i z i pl. 8:00 .
Ieeja svētku akta-koncertā pret labprātīgiem ziedoju-
miem, sākot ar 8 l.- Skolēniem, studentiem un nestrādājošiem -
ziedojuumi pēc iespējas.

Piedalities lūdz D.K.L.B. valde .

L a t v i j a s valsts dibināšanas dienas
atcerēi veltīts
r a d i o r a i d i j u m s .

Minētais raidījums notiks sestdien, Š.g. 14.novem-
brī lie tuv iešu radio pusstundā no plkst. 10:00 līdz
10:30 A.M. un ilgs 15 minūtes - Dr. J. Nikāns teiks uz-
runu angļu valodā, kam sekos Latvijas himna un
3 latviešu kopī dziesmas.

Raidījums būs dzirdams uz sekošu vilni - K O W L 1580 Kilo-
cycles - SANTA MONICA, Calif.

Red.

D.K.L.B. latviešu papildskolas
p a z i p o j u m s
s k o l ē n u v e c ā k k i e n e .

1. Š.g. 8. novembrī māoības notiks Internacionālajā institūtā no plkst. 2:00 - 4:30 p.p.

2. Š.g. 29. novembrī - Trīsvienības baznīcas draudzes mājā /blakus baznīcai - 746 W. 18 th Str./ no plkst. 2:00 - 4:30 .

3. Š.g. 13. decembrī - turpāt /Tr.bazn.dr.mājā/ no
plkst. 2:00 - 4:30 .

Skolas vadītājs .

P a z i p o j u m s .

M A R T I N U V A K A R S .

Grupa teutiešu Š.g. 21.novembrī svinēs M A R T I N U
V A K A R U "Hidden Springs" nometnē /turpat, kur šogad bija
Jāņi/. Ja arī Jūs vēlētos piedalīties šai vakarā, lūdzu
zvanit I. D i ķ g a l v i m pa tālr. RE 11995 , kur sapensit
tuvākus paskaidrojumus .

Vakara organizētāji.

.xX. Atgādinājums Eks.

D.K.L.B-bas referāta vakars sestdien, Š.g.
7.novembrī plkst. 7:30 vakaru Internacionālajā institūtā,
435 So.Boyle Ave.

Referēs J. Bērziņš par tēmatu "Vēsturiskais un lite-
rārais P a u s t s ". Pēc referāta pārrunas. Ieeja pret
labprātīgiem ziedojuumiem. Visi laipni ielūgti ! Valde.

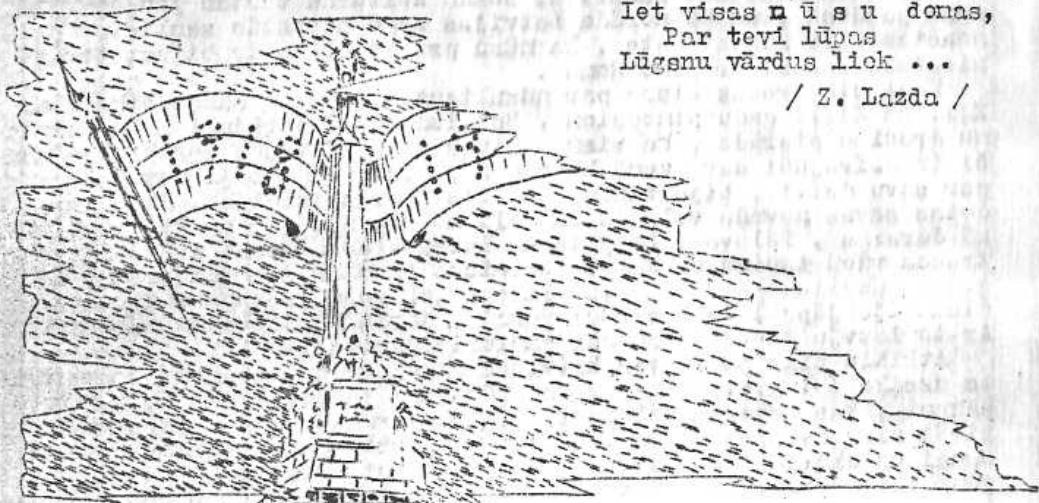

D. K. L. B.
INFORMĀCIJAS BILETENS.

Nr. 11./ 23. /

NOVEMBRIS

1953.g.

Uz tevi , L a t v i j a,
Iet visas n ū s u domas,
Par tevi lūpas
Lūgsnu vārdus liek ...

/ Z. Lazda /

18. Novembris —

LATVJU TAUTAS ILGU PIEPIILDIJUMS.

Tautas kultūrālā attīstībā loti nozīmīgs faktors ir valstiskā neatkarība - patstāvība, kas dod iespēju attiecīgās zemes iedzīvotājiem pašiem organizēt un vadīt savu kopdarbību, veidojot savas īpatnējās parādas, īpatnējus tikumus, īpatnēju visu sadzīves veidu.Tāpēc ikviena tauta jau savas kultūrālās attīstības sākumā cenšas veidot valstisku iekārtu.

Mūsu vēsturnieki ir noskaidrojuši, ka mūsu priekšteči pie Baltijas jūras krastiem ir ieradušies jau apmēram 2000 gadu priekš Kristus.Tā tad mūsu tauta jau apmēram 4000 gadu ir dzīvojusi un cīnījusies par savu pastāvēšanu tai zemē, ko mēs ar pilnīm tiešībām varam saukt un saucam par *s a v u z e m i*.

Latvijas teritorija pie Baltijas jūras jau no seniem laikiem ir uzskaitīta par loti nozīmīgu, pēc kurās ir tikojušas visas tūvākās apkārtnes tautas, kaut arī bez kādām morāliskum tiesībām. Tādēļ mūsu tautai jau no seniem laikiem ir nācies daudz cīnīties un asiniš liet, savu zemi aizstāvot pret citu tautu iekarošanas tieksmēm.Pārredzēmajā vēstures laikmetā mūsu zemei ir vēlušies pāri vismaz divpadsmit kārt vilnu, no kuriem vairāki ir vilkušies gadu desmitiem un beigušies ar briesmīgu visas zemes izpestišanu, kam parasti sekoja bads un briesmīgas epidēmijas.

Otrā mūsu tautas nelaimē, kas velkas cauri viņš vēsturei, ir citu tautu valdišana mūsu zemē. Par mūsu zemi vai tās atsevišķām daļām ir valdījušas vairākas svešas tautas, pie kām dažas notām it kā apzināti ir mēģinājušas uzstādīt nežēlības un nežonības rekordus.Bet mūsu tauta tomēr tā visu ir varējusi izturēt,

pie dzīvības palikt un arī labākus laikus sagaidīt , kas liecina par to , cik liels ir bijis nūsu tautas dzīvības spēks un cik veselīgi ir bijuši tās dzīves principi .

Ari kultūras laukā nūsu tautas cīpa ir bijusi ļoti sekmīga, ne-skatoties uz tik grūtiem un posta pilnien apstākļiem . Vēsturnieki ir noskaidrojuši , ka latviešu tauta jau tālā pagātnē ir uzturējusi sakarus ar citām kultūras tautām . Par baltu tautām ir rakstījis grieķu vēsturnieks Herodots V. gadu sāntēni pr. Kristus , tāpat roniešu zinātnieks Hinijs un vēsturnieks Tacits ap 98. gadu pēc Kristus , kas baltus uzslavē kā labus zenkopjus . Ari vairāki vēlāko laiku rakstnieki vienā vai otrā sakarībā min baltu tautas .

Ari tirdznieciski sakari ar senām kultūras tautām jau bijuši senā pagātnē , uz ko norāda Latvijas zemē atrastās senlietas un nonētas . Ir noskaidrots , ka nūsu priekštečien ir bijuši tirdznieciski sakari ar seno Ronu .

Kaut cik drošas ziņas par nūsu tautas pagātni sākas tikai ar XIII. un XIV. gadu sāntēpien . Bet izdarītie pētījumi ar pietiekamu drošību pierāda , ka vismaz divus gadus sāntēpus agrāk nūsu senči ir dzīvojuši savā zemē kā tauta , krai paši bija noteikšana par savu dzīvi , bija zināma valstiska organizācija . Bija izveidotas savas novadu valstis un daļa no tām apvienotas kānpīvalstis , kā Jersika , Tālava , Zengale un Kursa . So dabisko attīstību pārtrauca vācu tautas un katolu baznīcas ekspansija - nūsu zemē XIII. g.s. , nepilna gadu sāntēpa cīnās , iekaroja krustneši un nūsu senčiem bija jāpakaļlaujās svešai varai , jāzaudē politiskā neatkarība . Ar to latvju tauta nekad nav sonierinājusies .

Atklātu cīpu par savas brīvības atgušanu un tiesībām nūsu tauta uzsāka I3. g.s. beigās , kad vērojami tautiskās atrodas pirmsākumi , kas nepārtraucās arī I9.g.s. pirmajā pusē . Tad nūsu tautieši aizstāvēja savu valodu , un Dr. Juris Bārs nodevās tās pētīšanai un cīnījās pret pārvācotājiem . Tautiskās atmodas uzsīsmējuma laikā , I9.g.s. 60-tos un 70-tos gados jau ir apzināta latvju tautas apdzīvotā zeme un ietverta vārdā LATVIJA , kam jau gecgrāfiska un administratīva nozīme .

I9.g.s. beigās Latvijā ieplūda revolucionārās idejas . To ie-tekne latvieši sāka drošāki un aktīvāki rīkoties , kas I905. g. izvērtībā revolucionāru kustībā . Tad nacionālie revolucionāri savos preses izdevuros pieprasīja Latvijai politisko neatkarību un nūžu sadališanu bezzemiņiekien . Krievijas soda ekspedīcijas kopū ar vietējiem nūžniekiem šo nacionālo revolucionāro kustību līdzīdēja . Cietusi neveiksni politiskajā laukā , latvju tauta piešķīsās kultūras nozarēm , kur iestājās sevišķi strauja attīstība : kā sainnieciskajā zīpā , tā arī garīgās kultūras laukā , nūsu tauta sasniedza tādus rezultātus , kā I905.g. emigranti , atgriezušies dzintēni pirmā pasaules kara sākumā /I914.g./ , izteicās , ka viņi Latviju vairs nevarot pazīt . Sī laineta garīgās kultūras dābos , it īpaši dailliterātūrā izpaužas ilgas pēc patstāvības , pēc tādas patstāvības , kurās vispilnīgākais veids ir tautas suverenitāte . I905. g. emigranti iepazīstināja citas tautas ar latviešu centieniem , bet latviešu strēlnieki ar savu varonību pirmajā pasaules karā noskojoja tās par labu šo centienu realizēšanai . Latvijas krievi un vācieši , kurus atbalstīja attiecīgas lielvalstis - Krievija un Vācija - bija latviešu politisko centienu pretinieki . Krievijas I917.g. revolūcija šo pretestību vājināja un ar to deva latvju tautai iespēju spērt pirmos solus savu ilgu piepildīšanai , dibinot Vidzemes , Kurzemes un Latgales pagaidu zemes padomes un pēc tam Latviešu pagaidu nacionālo padomi .

I918.g. 16. februārī proklamēja neatkarīgo LIETUVU . Neilgi vēlāk - I918.g. 24. februārī , kad bija noskaidrots , ka Anglija piekritīs iegaupu tautas suverenitātei , Eiropas valšķu saimei pievienojās arī jaunā IGAUNIJA , ko jau Marta atzina Sabiedrotās valstis . Starp abām savu vēsturisko patstāvību atguvušām tautām atrādās nūsu zeme , kuras tauta vēl nevarēja brīvi pacelt savu sarkanbaltsarkanu brīvības simbolu , jo zemē valdīja vācu un bolševiku varas . Bet tas bija vairs tikai fakta jautājums , jo valsts pat -

stāvības ideja , izauklēta paaudžu paaudzēn , arī mūs latviešiem bija jau konkrētizēta iestenošanai . 1917.g. 12.augustā latviešu kongress Rīgas pili pieņēma rezolūciju : " Latvijai ir tiesība uz pilnīgu pašnoteikšanos ." 1917.g. 18. novembrī Latviešu pagaidu nacionāla padome pirmā sesijā Valkā , atsaucoties uz USA prezidenta Vudro Wilsona pasludināto tautu pašnoteikšanās principu , deklarēja , ka Latvija ir nedalāna , autonoma valsts vienība . politiska vienība , kurās satversni un starptautisko stāvokli noteiks viņas Satversmes sapulce un iesniedza protestu Sabiedrotām valstīm pret Latvijas sadalīšanas projektu .

Viskrievijas satversmes sapulcē 1918.g. sākumā gan vēl pieda .. lijās arī latviešu strēlnieku tēvs J. Gočdmanis , bet vienīgi lai deklarētu , ka par Latviju nevar lent še , Taurijas pili , bet vienīgi pati latviešu tauta . Ab šo latviešu pārstāvja paziņojumu 5. janvārī izbeidzās Krievijas un Latvijas oficiālie sakari .

Tā ka vācu okupācijas karaspēks drīz ieņēma visu Latviju , tad Latviešu pagaidu nacionālu padome pārcēlās uz Pēterpili , kur 1918.g. janvārī savā otrajā sesijā jau skaidrāk formuleja savu politisko neatkarību un no jauna vienojās dzelzīnā apvēribā , ka Latvijai jābūt patstāvīgai valstī , ka Latvijas prasību izveidošanai sasaucīma Satversmes sapulce , paziņojot šos atzinumus arī sabierdotiem . Vācu okupētajā Latvijas daļā tautas nacionālie cointieni savu ārējo izpausmi savukārt atrada Rīgas Demokrātiskajā blokā ar Dr.P.Kalnīnu , K. Ulnani , Srs. Paegli un H.Skujenieku priekšgalā , kas 1917.g. oktobrī pieņēma prasību : " Latvija ir neatkarīga republika tautu savienībā ." un 18. decembrī iesniedza vācu armijas virspavēlniekan Bavārijas princim Leopoldam lūguru Latvijas neatkarības dēļ , kuŗu kā pirmais bija parakstījis K. Ulnanis .

Nacionālās padomes ārlietu komisija atzina , ka Latvijas nodibināšana panākama vienīgi ar Anglijas un tās sabiedroto palīdzību un atbalstu , kādēļ sūtīja pie sabiedrotiem savu delegātu .. Z.A. Meierovicu , kas 1918.g. jūlijā nodibināja Stokholmā savu informācijas biroju un , augustā ierodās Anglijā , kur pat ārlietu ministrijā Latvijas neatkarības idejai bijuši rāz piekritēju . Angli , balstoties uz Kerenska grupas iespaidīgo pārstāvju informāciju , latviešu strēlniekus uzskatīja par vainniekiem lielinielu varas nodibināšanā Krievijā , bet latviešu inteligences vairumu par vācu draugiem . Meierovicam nācās izcīnīt grūtu ciņu , jo uz katru argumentu krievu pārstāvji Britu ārlietu ministrijai iesniedza pretpaskaidrojumus . Tikai oktobrī Meierovicu pieņēma audīencē Britu ārlietu vadītājs lords Balfurs , kurā rezultātā II. novembrī Meierovics saņēma lorda Blafurs rakstveida paziņojumu , ka Lielbritānijas valdība atzīst Latviešu pagaidu nacionālo padomi kā de facto neatkarīgu valdību - Latvijas demokrātisko republiku de facto . Pašu Z.Meierovicu iecēla pat nīnētās republikas pilnvaroto sūtni pie Britānijas karāla .

Kad Vācija II. novembrī bija parakstījusi sabiedroto diktēto miera līgumu , kurā atteicās no Brestlitovskas miera līguma , arī Latvijas sadalīšanu starp Krieviju un Vāciju , un apsolīja izvālt nā mūsu zemes kara spēku , abas galvenās latviešu pārstāvības - Latviešu pagaidu nacionāla padome un Demokrātiskais bloks 17. novembris nodibināt Latvijas tautas padomi , kas izraudzīja prezidiu ar J.Čaksti priekšgalā , ministru prezidentu K.Ulnani , un pārpēna suverēno varu Latvijā līdz Satversmes sapulces saņēšanai un nākošajā dienā , 18. novembrī , Nacionālajā teātrī proklamēja mūsu neatkarīgo , demokrātisko republiku , kurās neatkarības pasludināšanas 35 gadu atceri svināja ūzāgā .

Latvju tautas ilgas pēc politiskās neatkarības nu bija realizētas . Nozīnīgais faktors tautas kulturālā attīstībā stājās spēkā . Bet tā pretinieki negribēja smierināties ar notikušo faktu . Latvju dēliem , visas tautas atbalsietiem , bija jāaizsāv savas tautas politiskā neatkarība ar ieročien rokās . Nevaruoties uz to , ka zeme bija izpostīta , ka ieroču bija loti rāz , ka tautas aktīvi . kā dala vēl atradās bēglu gaitās , mūsu cīnītāji ar pārcilvēcīgiem spēkiem , tīcēdamī savai jauņajai valstij , cīnījās divās frontēs -

pret krievu un vācu agresiju - lēdz beidzot 628 dienu ilgajās brīvības cīpās iztīrija savu zemi no visien ienaidniekiem. Tā bija mūsu varonīgā nacionālā armija par kuru cīpu noslēgumā anšlu militārās nisijas priekšnieks brigādes generālis BERTS, izpildījis savu uzdevumu, teica šādus vārdus: "Katra latviešu karavīrs var būt lepns, ka pieder pie tīk varonīgas armijas." Ar austosās saules zīmotnēm pīrē, ko vēlāk uzņēma valsts gērbonī, mūsu kāja vīri bija uzveikuši Baltijas nebrīvības zvērus lauvu un greifu un nu varēja nierīgi atgriezties pie arkla un laut Satversmes sapulcei veidot tālāk mūsu sociālas un nacionālās tiesības valsti.

Iegūta neatkarība deva mūsu tautai iespēju divdesmit gadus nieriģi strādāt. Atcaisnojās politiskās patsēvības nosīne kultūrālā ziņā - izsuda kāja postījumi, pieauga tautas turība. Latvija bija izveidojusī tādu ekonomisko uzbūvi /struktūru/, kas tai nodrošināja lielu politisku un sociālu stabilitāti un tā ziņā bijām par paraugu citām tautām.

Bet mūsu turība un garīgīs sasniegumi nedeva miera mūsu vēsturiskajiem ienaidniekiem. Tie atkal pēc kārtas okupēja un izpostīja mūsu ziedošo zemi, mūsu valsti sagrāva, mūs pašus aizdzina trīndā. Bet Latvija būs atkal! Būsim stipri un ticīsim, ka vēsture dos mums gāndarījumu par mūsu ciešanām.

Dievs, svēti Latviju!

D. Agrums.

LATVIEŠU DZIVES ARKĪVS AMERIKĀ.

I. Pie Amerikas latviešu apvienības Kultūras biroja pastāv un darbojas Latviešu dzives arkīvs.

II. Arkīvu vada un pārzina valde: priekšsēdis, sekretārs un viens loceklis. Latviešu dzives arkīva priekšsēdis reizē ir Kultūras biroja valdes loceklis. Arkīva vadību izrauga Amerikas latviešu apvienības Centrālā valde.

III. Latviešu dzives arkīva uzdevums ir vākt un kārtot materiālus un dokumentus par latviešu dzīvi un darbu Amerikā un citur brīvā pasaulei visās darbības nozarēs.

IV. Pie Latviešu dzives arkīva pastāv latviešu biblioteka.

Šie noteikumi par Latviešu dzives arkīvu pieņemti ALA's Centrālās valdes 1953.g. II. jūlijā sēdē Nujorkā. Tasī parāda sēdē par Latviešu dzives arkīva valdes priekšsēdi izraudzīts M.S. 1 o s s e r s - Vašington as D.C. Latviešu biedrības tagadējais priekšnieks.

Visi materiāli un dokumenti Latviešu dzives arkīvam lēdz turpinākā adresejāmi:

American Latvian Association, Inc.
3220 17-th st. N.W.
Washington 10, D.C.

A I C I N A J U M S.

Šeit klāt pievienojot Čikāgas Baltu filologu kopas informāciju par K.Milenbacha un J.Endzelīna LATVIEŠU VALODAS VĀRDNICAS II iespieduma abonēšanu, Amerikas Latviešu apvienības Centrālās valdes prezidijs, Kultūras birojs un Kultūras fonds aicina latviešu organizācijas, draudzes, latviešu kopas un katru latvieti atbalstīt šo latviešu kultūras dzīvē tik pozīnigu un vērtīgu pasākumu, ko uzņēmusies pašaizliedzīgi veikt Čikāgas Baltu filologu kopa.

Izdevums būs vērtīgs ieguvums katrai latviešu bibliotēkai un ik-vienai latviešu ģinenei.

Ar Kultūras fonda pašreiz ierobežotajiem līdzekļiem vien nav iespējams nodrošināt izdevumam nepieciešamo abonentu skaitu, tāpēc šīm ievērojamam pasākumam ir vajadzīgs visas latviešu saines nedalīts materiāls un norālisks atbalsts. Neatstāsim šo darbu tikai sākumā! Iesin valodniekiem palīgā un pieteiksim savu abonentu Čikāgas Baltu filologu kopai!

A B O N E J I E T

K. Millenbacha un J. Endzelīna LATVIEŠU VALODAS VĀRDNĪCU,
II. iespiedums.

Ar savu precīzo izrunas apzinējumu, lielo vārdu krājumu / vārdnīca aptver vairāk nekā 5000 lappušu /, Latvijas atsevišķo apgalvu un pat pagastu valodas īpētnību ievērošanu, bet jo sevišķi ar loti bagāto *f r a z e o l o g i j u* "LATVIESU VALODAS VĀRDNICA" ir neatsverēna rokas grāmata ne tikai valodniekiem, bet arī ikkatrān latvietin, kārī svešumā rūp skaidra un bagāta dzintā valoda.

Tā gan ir latviski-vāciskā vārdnīca, tomēr galvenā ir latviešu valoda. Katrs latviešu vārds gan tulkots vāciski, tomēr tā nozīmes un nozīmju niances paskaidrotas latviešu valodā ar daudz pieejēriem vēselu teikumu veidā.

Čikāgas Baltu filologu kopa ME v-u izdod dubultburtnīcās / katru ap 160 lpp. biezus / - ik nēnesi vienu. Pavisam būs vairāk par 30 db-ām, kas iznāks 3. gadu laikā. Iespiedis arī pēdējās papildinājumi burtnīcā, kas izdotas Latvijā pēc 1944. gada. Katra āb-a abonentien ASV maksā \$ 1.50.

Sapēnis tekošo db-u, abonents sonaksā par sekojošo /-ajān / līdz nākotnā nēneša I5. datumen. Abonentu iemaksas sūtānas tieši C B F K priekšniekam Aleksim Kalniņam vai kopas kasierai Austrai Ozoliņai / kopadrese : 1635 N. Orchard St. CHICAGO I4, ILL /

Ja abonents vēlas ik 5 db-as viņš var saņemt iesietas audekla vākos / iesējuma cena \$ 1.00 / - vai nu nosūtot kopai atpakaļ sapentās db-as, pieprasot gatavus vākus, vai arī pamatojot, ka vēlas sapent ik 5 db-as uzreiz - jau iesietas. Abonentien, kas vēlas sapent konsējumus, ieteicams atsevišķās db-as pieprasīt nebrošetas / valējas /.

Lai nodrošinātu ME v-ai nepieciešamo abonentu skaitu, kā arī ievērojot vārdnīcas lielo nozīmi trīndinielu latviešu valodas saglabāšanai - C B F K aicina klūt par ME v-as abonentiem ne tikai atsevišķus latviešus, bet arī latviešu organizācijas, skolas, bibliotēkas. - Kopa abonentus pieņem pati, taču tos vākt aicina talkā katru latvieti. Tikai ar v i s a s trīndinielu saines atbalstu - kā materiālu, tā norālisku - var iznākt ME v-as II izdevums, kā savā laikā Latvijā ar visas tautas atbalstu / Kultūras fonds / iznāca pirmais izdevums!

Čikāgas Baltu Filologu Kopa.

A T K A R T O T S A I C I N Ā J U M S .

ASV Kongresa nodibinātā speciālā Izmeklēšanas komiteja, kuras priekšsēdis ir Kongresa loceklis C.J. K e r s t e n s un kurš uzdevumos ietilpst izmeklēt apstāklus, kas novēda pie Baltijas valšķu neliķīgās inkorporācijas Padonju Savienībā, savas sēdes ar liecinielu norādināšanu uzsākta jau novembrī pirmajā pusē. Līdz tam laikam visien pierādījumiem ir jābūt apzinātiem un pieteiktiem.

Ievērojot, ka laika ir atlicis loti maz, lūgums visien, kas ir bijuši acu-liecinieli nosīnīgiem un raksturīgiem gadījumiem un notikumiem, n e k a v ē t i e s ar savas liecības pieteikšanu,

kas to vēl nebūtu izdarījuši . Visērtāk savu liecību var pieteikt, izpildot un iesūtot Kerstena Izmeklēšanas komitejas veidlapas, no kurām viens paraugs ir liecību pieteikšanai , bet otrs - dokumentien . Veidlapas Apvienības sekretārāts ir izaņējis vietējo latviešu organizāciju un draudžu vadītājiem . Veidlapas var pieprāsit arī tieši Apvienības sekretariātam : American Latvian Association , Inc. - 3220 17-th St. N.W. Washington 10 , D.C.

Visus iesūtītos un savāktos pierādījumus , to pieteikumus un visus materiālus Amerikas Latviešu apvienības un Komitejas Latvijas Brīvībai nodibinātais kopējais Latviešu birojs nodos Kestena Izmeklēšanas komitejai .

Par pieteikto un iesniegto pierādījumu izlietošanu vai neizlietošanu / liecinieku izsaķšana un nopratināšana , dokumentu pievienošana u.t.t./ gala vārds pieder pašai Izmeklēšanas komitejai, kura , cik tagd zināns , visvairāk vēlas redzēt un dzirdēt dzīvus aculieciniekus , kuŗu liecības pastiprina attiecīgi dokumenti , par apstākļiem , kas noveduši Baltijas valstis pie inkorporācijas un pašreizējā stāvokļa . Par uz vietām uzrakstētām , tulhotām , kaut arī apstiprinātām liecībām komitejas darbinieki izsakās attīrigi .

Nav ieteicams paļauties , ka būs jau pieteikušies citi liecīnieki un vajadzīgo apliecinās . Katra aculiecinieka liecība par nozīmīgiem apstākļiem var būt svarēga . Kerstena Izmeklēšanas komiteja lūgusi Amerikas Latviešu apvienības līdzdarbību pierādījumu apzināšanā un sagaida pierādījumu pieteikumus liekā skaitā .

Izmantojiet vēl izdevību un, pieteicat savas liecības un dokumentus ar aprēķinu , lai vēlākais novembra pirmajās dienās būtu iespēja visus pieteikumus nodot Izmeklēšanas komitejai .

Sekmēt Kerstena Izmeklēšanas komitejas darbu un visā pilnībā atklāt un pierādīt Padoju Scvienības noziedzīgo rīcību Baltijas valstis , ir katras brīvā pasculē dzīvojošā latvieša pienākums !

Amerikas Latviešu Apvienības
sekretariāts .

A L A 's generālskretāra vēstule
b-bas priekšniekam agr. H. Braukam kungam .

Loti godājanais Braukam kungs ,

Sorit sapēnu Jūsu š.g. 20. oktobra vēstuli . Pēc vēstules saņemšanas biju Kongrsa namā pie Kertena komitejas padomnieka Mr. W. Allēn' a un pārrunāju arī jautājumus , kas skārti Jūsu vēstulē . Viņš uzsvēra , ka Izmeklēšanas komiteja vēlēsies pati redzēt un pati nopratināt tiešos aculieciniekus , kas paši ko redzējuši vai tieši dzirdējuši par apstākļiem , kuri sekarī ar Latvijas okupāciju , inkorporāciju un citu noziedzīgu rīcību . Lieciniekus var arī nopratināt par apstākļiem pirms 1940. g. un pēc 1941.g.. Ja nopratinātā liecīnieka liecību pastiprina kāds komitejai iesniegts dokuments vai " Supporting materials " , tad tas jau ir stiprs pierādījums .

Pašreiz uzsvars ir likts uz liecinieku apzināšanu un pieteikšanu . Komiteja vēlas zināt , kur uzdotais liecinieks dzīvo un loti īsos vārdos , ko liecinieks var apliecināt . Visi iesūtītie liecinieku un dokumentu pieteikumi tiks nodoti Izmeklēšanas komitejai , kura lens par iesniegto pierādījumu izlietošanu vai neizlietošanu , liecinieku īzsculšanu un nopratināšanu , dokumentu pievienošanu u.t.t..

Jūs jautājat , vai ir no svara tikai sevišķi smagas liecības , vai , līdzīgi Amerikā praktizētai vēstuļu iespāidošanai , vēlāk... jebkura liecība , lai panāktu iespāidu , ka gandrīz vai ikviens bēglis ir liecinieks . Ir pareizi , ka nēs bēgli katrs esan liecinieki , bet Izmeklēšanas komiteja nūs visus nevar nopratināt , viņai ir vajadzīgas smagākās un raksturīgākās liecības . No sagā-

dātā un iesūtītā materiālā. Izmeklēšanas komiteja pati izraudzīsies, ko viņai, vajaga un ko viņa sev atzīst par nepieciešamu. Sakarā ar to būtu nevēlani komitejas darbu traucēt ar naznozīmīgu liecību pieteikumu plūdien, bet nēs arī nedrīkstan un nevaram kādu tautieti, kas sirsniģi domā, ka viņa liecība var būt nozīnīga, noraudīt, nepiemērt vai komitejai nenosūtīt, jo nēs nevarām zināt komitejas ieskatu katra godījumā un gala vārds katrai ziņā pieder Izmeklēšanas komitejai. Pašlaik vēl nav jābaidās par liecību plūdien. Cilvēki ir daudzos gadījumos ar pieteikšanos stipri atturīgi dažādu iemeslu dēļ. Tocēr šāda atturība ir nepamatota, jo komiteja ir apsolījusi lieciniekam rīkotā ārošību.

Ar patiesu ciepu un sveicieniem

Jūsu / paraksts /

B. Albats

Apvienības generālsekretārs.

Latvīšu stends un latvīšu tautiskās dejas

Internacionālā institūta-tautību svētkos.

Gadskrātājošo Internacionālo Institūta tautību svētki Los Andželosā notika 8.g. I.O. un II. oktobri.

Divas dienas plūda nepārtrauktas cilvēku straunes un visas institūta telpas, gaitēji un abi pagalmi, kur bija iekārtoti tautību stendi un notīki priekšnesumi, vienmēr bija apmeklētāju pilni. Līkās, ka te apgrozēs visa Los Andželosa ar savu raibo tautību sastāvu. Te runāja visu tautību mēlēs, kaut gan dominēja angļu valoda.

Tautiskos tendus bija iekārtojušas trīspadomīt tautības /franči, holandieši, islandieši, jaapani, jugoslāvi, latvieši, lieťuvieši, norvēgi, poli, spānieši, ūcīcieši, vācieši, bavārieši, zviedri/, kuru starpā itin jūtami izcēlās gauņīgi un uzskatāmi iekārtotais latvīšu stenda, kas guva institūta vadības un apmeklētāju atzinību. Stenda noorganizēšanu, sekojot institūta vadības aicinājumam, bija uzņēmusies D.K.L.B.-bas valde, kas lūdza tautīšus nodot izstādišanai savus tautiskos priekšnetus, kas tik bagātīgi rotē daudzus šejones latviešu nājas un liecīna par nūsu tautas īpašnējo nākolu un nacionālām vērtībām.

Tautīšu atsaucība bija liela. Izstādišanai bija nodoti daudz skaitu priekšmetu: kokgriezumi, keramika / miniatūras/, sudraba un dzintara rotas, tautiskas lēlēs, audumi, rokdarbi ar latviskiem rakstiem, Latvijas pastmarkas u.c. priekšneti. Ieverību pelnīja izstādītais senlaicīgais tautas tērps, kas saglabāts no iepriekšējām pācuuzlēm, ar ļoti sen austu jostu.

Apmeklētāju ievērību saistīja arch. S. Borbalas zinātā liela formāta daļēja Eirpas karte, kas uzskatāmi rīdīja konāniestu varnācībām paklautas zemes aiz dzelzs priekšķara, kā arī skaitli, kas attēloja Latvijas iedzīvotāju skaitu pieaugumu valsts patstāvības laikā / 1918.-1940.g./ un skaita straujo samazināšanos Latvijas okupāciju laikos. Par pēdējo iecīto reģionā daudz amerikānu un rūšu stenda paskaidrojumu sniedzējien bija izdevība tām paskaidrot nūsu tautas Golgatas oļu un okupantu vardarbības rūšu tautas nasveida izmīcināšanā.

Stenda iekārtošanu D.K.L.B.-bas valde bija uzticējusi architektam S. Borbalam, kas to teicāni bija veicis sadarbībā ar architektu P. Dolli un gleznotāju K. Lauri. Visu laiku tām aktīvā palīdze bija V. Kersels kā biedrības valdes pārstāvē.

Nav saņemējot tās pūles un patērētais laiks, ko minētie atsaucīgie tautieši ar prieku un pašaizliedzīgi ziedoja minētā uzdevuma veiksmībai, lai latvīšu grupa sevi jodot pārstāvētu tātu sainē, parādot savu kultūru, savas nacionālās īpatnības un sasniegumus brīvajā neatkarīgajā Latvijā. Par to visu atzinībā un pateicībā.

Ar priekšnesumiem tautību svētkos piedalījās nūsu tautisko de-

ju kopa Z. Aboles kdzes vadībā. Mūsu dejošajā krāšņic tautas tērji un labā izpildījumā nodejotās tautas dejas visiem labi patīka, ko liecināja skāļo aplausi un atzinīgie vārdi.

Mūsu tautisko deju kopa, kas jau vairākārt dejojusi amerikāpu sarīkojumos, kuru apmeklējuši arī citu tautu piederīgie, tiešan dora nūns godu un vairo mūsu labo slavu, par ko tāpat visu atzinību un pateicību.

D.A.

VAI IESPEJAMS, KA LATVIEŠU DZIESMA SKANĒTU
"KATRĀ LATVIEŠU MĀJĀ".

Amerikas Latviešu apvienības Kultūras birojs, izpildot ALA's kongresa ieteikumus, pārrunājis latviešu skapu nāksīas neatliekamības uzdevumus, pieskārās arī jautājumam par latvju mūzikas ieskaņpočņu skapu plātēs, kas jo svarīgākā pašreizējos apstākļos tiklab pašu nājas vajadzībām, kā arī latvju skapu nāksīas reprezentēšanai. Lai šo robu aizpildītu, kvalitatīvi pirmsākīgu plāšu izdosa-nai vajadzētu notikt regulāri un ar zināmu sistēmu. Sādon nolūkon nepieciešama noteikta saimnieciska bāze, ko varētu atrisināt tikai tad, ja būtu zināms noteikts abonentu minimu-s, kas varētu garantēt šāda pasāluma iestenošanu. Lai vienu skapu plati varētu iestāt tirgū par normālcenu /ap š 1.50 gabalā/, uz tās, pie tam, ne-pelnot ne centa, tad būtu nepieciešami vismaz ap 1.000 pastāvīgu abonentu. Visā brivajā pasaulei ir vairāki sinti domādu latviešu organizāciju, drudžu, biedrību, kopu vai pulciņu; visu mūsu trīndi-nieku skaits sniedzas pāri par 10.000. Ja nu tikai katrs sintais trīndā dzīvejošais tautietis un katrā organizācija, drudze, bied-rība, kopa vai pulciņš klūtu par pastāvīgu latvju skapu plāšu abonentu, ALA's Kultūras biroja iecerētais projekts varētu klūt i-stenībā. Latvju skapu nāksīa tad varētu apciņot katru latvieti, kas vien to vēlētos, vienlaikā, kādā zenes stūri viņš arī neatras-tos, un tā viņam, tāpat kā latviešu laikraksts vai grāmata, palī-dzētu saglabāt savu latvisko garu un stiprinātu spēkā latviešu tautas gaišākai nākotnei.

Ieskopojušes ietilpītu tiklab latviešu klasiskā vokālā un in-strumentālā mūzika latvju izcilāko nākslinieku, kuru u.c. veida ansamblu izpildījumā, kā arī tautas mūzika, resp. tautas dziesmas un dejas. Abonējamo plāšu skaits gadā atkarātēs no pieprasījuma, tāču, lai pasālums būtu regulārs, abonentam būtu nepieciešami pasūtīt 6 - 12 plāšu pirmajā sērijā, kas savārt sonazinātu arī ieskopošanas izdevumus.

Šai sakāribā lūdzamī organizācijas un atsevišķas personas ap-svērt nūnēto projektu un, ja vēlētos klūt par ALA's Kultūras bi-roja izdodāmā latvju skapu plāšu pastāvīgu abonentu, to nūns pazi-ņot līdz š.g. 15. n o v e n b r i n u, rakstot ALA's Kultūras bi-roja Skapu nāksīas sekcijas vadītājam V. B ē r z k a l n a n - 107, Bickley Rd., GLENDALE, Pa., USA.

Šīs optaujas nolūks ir optuveni izzināt tikai eventuālē abo-nentu skaitu, tādēļ pieteikumi uzskatīsim tikai par informatīvu, kas nekādas oficiālas saistības neuzliek.

Ev. Freivalds
ALA's Kultūras biroja
vadītājs.

11. NOVEMBRI S -
Lāčplēšu diena.

Nezūd tauta, kas savus varoņus neizmirst - viņu dzīve un darbi klūst neizsmeljīgi spēka un stipruma svots!

Lāčplēsis ir teiku tēls, bet tautiskās atmodas laika dzejnieks Andréjs P U N P U R S ar šo tēlu deva mērķi visai tautai un radija leģendu par pagūtnes varoniem un varonību, kas dzili jo dzili atbalsojās tautas erdi un tautas dzīvē.

Mūsu brīvības cīnītāji, kas tik pašaizliedzīgi un varonīgi cīnījas par mūsu tautas brīvību, tika nosaukti Lāčplēša vārdā un augstākā goda zīme, ko tiem piešķira par varonību kaujas leukā, bija - Lāčplēša... kar... ord... en... s, varonības simbols.

Šī goda zīme rotā daudzu mūsu cīnītāju krūtis, un mēs varam būt lepni, ka mums ir bijuši tik daudz varonīgu viru un mēs ticom, ka Lāčplēša gars mūsos vēl dzīvs ari šodien.

Slava mūsu varoņiem!

LOS ANDŽELODAS LATVIEŠU EV.-LUTER.
DRAUDZES D I E V K A L P O J U M I.

29. novembrī - plkst. 2:30 Trīsvienības baznīcā LOS ANDŽELODĀ 746 W. 18 th STR. - M i r u Š o p i - emīkāns dievkalpojums ar d i e v g a l - du.

13. decembri - plkst. 2:30 Trīsvienības baznīcā LOS ANDŽELODĀ 746 W. 18 th STR.

A.Grietens,
L.A. latv. ev. - luter. dr.
mācītājs.

LOS ANDŽELODAS LATVIEŠU AMATIERU TEĀTRA
I Z R Ā D E .

Nākošā teātra izrāde paredzēta Š.a. 28. novembrī.
Uzvedis Julija PETERSONS 3.cēl. Komēdiju "Piekilidušais kakēns" I Lugu iestudē Dr. J. Vācietis,
dekorācijas gatavo gleznotājs K. Laurijs.
Sekos tuvākā infomācija:

Teātra valde.

L.A. latviešu ev.-luter. dr.
DĀMU KOMITEJAS
B A Z A R S.
/netika Š.g. 24. oktobrī L.A./

Atsaucīgi tautieši bazaram bija tiešam saziešojuši daudz vērtīgu mentu, arī naudā /\$ 98.-/ un bazara sarīkojumā ieradušies sevišķi koplā skaitā, kas atkal reiz pierādīja, ka tautas lielo uzdevumu veiksmā mūsu atsaucības netrūkst, ka neesam aizmirsuši mūsu vecos un slimos tautiešus, mūsu kārtu invalidus - viņiem šī sarīkojuma ienākums! / Ienākums - \$ 688.-/

Priekšnesumu daļā sarīkojuma apmeklētājus iepriecināja Dr. J. Vācieša, kunga iestudētie skati no J. JANSEVSKA romāna "Dzintene" - Čāpiņa dēla precības, A. Zīnbērga dramatizējumā. Lai gan skati bija iestudēti steigā, tie rādijs, ka iestudētāja un tēlotāja pūles nebija bijušas veltīgas - uzvedums bija labs un visiem patika, sevišķi tāpēc, ka tas bija veikts ar prieku un siltām sirdīm. Dekorācijas bija gleznotāja K. Laura darinātas.

Sarīkojuma apmeklētāji ar interesu noklausījās arī programmas ievadijuzā O. Stumbra nolasito jaunā dzejnieka I. DĀLBERGA 100 rindīgu gāgo satīru ""Varde Vilma", kas atjautīgi uzrektīta un bagāta vēiklām atskopām. Satīrā graizitas trimdas sabiedrības vājības.

Pēc priekšnesuniem ātri auga garā laimētāju rinda un visas lezes bija izpirītas jau gandrīz stundas laikā. Tilkpat labi veidoši arī ar izzslāmo gleznu, ko bija zīmējusi un dāvinājusi izscelei D.K. loceklei O. Upeniekai a kundze. Gleznu laimēja dzīvības pagājušā gada priekšnieks - J. Kernes un bija ļoti iepriecināts.

Caklās un rūpīgās dāmas bija gādūjušas arī par garšīgiem uzkožamiem. Labi paēduši un priecīgi par vērtīgajiem lāimestiem, vakaru apmeklētāji, arī tie, kas nekā nelaimēja, pārgāja mājās apmierināti, apziņīti, kā izdotā nouda sekmēs cildēto Dāmu komitejas pasākumu mūsu Vācijā palikušo grūtdiepu atbalstīšanai.

Labs darbs nesa bagātus auglus. N e p a g u r t !

D. Agrums.

P A T E I C I B A .

Mūsu rīkotais bazars, Š.g. 24. oktobrī, ir labi izdevies. Par tik labu rezultātu Dāmu komiteja issaka savu sirsniņķeļo pateicību visiem, kas šo darbu sekmēja.

Paldies visiem tautiešiem, kas ziedoja bazaram mantas un nauju, sevišķi čaklajām tautieton, kas nebija taupījušas ne pūķi, ne izdevumu, sagatavojet daudz vērtīgu vinnestu. Paldies A. Zīnberģu kungan par uzvoste skatu dramatizēšanu, Dr. J. Vācieša kungan par šo skatu iestudēšanu, gleznotājam K. Laura kungan par dekorācijām un L.A. amatieru teātrīn par uzvedumu, tāpat O. Stumbra kungan par I. DĀLBERGA satīras nolasīšanu.

Paldies arī laipnajām izpaldiņiem - Kereselā un Silja kundzēm.

Paldies visiem, kas še vakaru apmeklēja, veicinot labo mērķi. Uz Ziemsētkiem daudzas ģimenes Eiropā būs iepriecinātas un pateicīgas par to pabalstu, ko saņems.

Vēlreiz visiem sirsniņķi jo sirsniņķi paldies!

L.A. latviešu ev.-luter. dr.
DĀMU KOMITEJA

S l u d i n ā j u n s .

A. J a n s o n a latviešu grāmatu galda /Internac.institūtā - 435 So. Boyle Ave/ pienakusas jaunas latviešu grāmatas un latviešu dāzieskras ar n o t i n a .

A T M I N A S
par pirmajiem valsts svētkiem
trīnā.

Ir 1944. gada 18. novembris. Sagratūtās Vācijas kultūras un nākamas centrā D r ē s d e n ē ir sārtdušies daudz latviešu bēglu, jo pilsēta izsludināta par atklātu un bēgli cér, ka to nebūribos. Šeit arī daudz latviešu karavīru, tikai svešūs valsts formās ar Latvijas krāsu vairīzīgiem uz svešā formas tērpa.

Māc. A. G u l b i s steigā noorganizējis svētku dievkalpojumu, kas notiek kādā lielā Drēsdenes lūretāgu dievnamā, Zwinser'a rajonā. Dievkalpojumā svītīgi un nopietni pulcējas liels skaits tautiešu, arī mūsu karavīri. Dievkalpojums jāstieidzina, jo dievnams latviešu rīcībā tilki 45 minūtes. Izjusti un svītīgi skan nācītāja aizlūgums par Liepnās palikušo dzinteni, kur atkal nežēlīgi valda komunistu terors. Dievlūdzēju ceļā pamirdz asaras, bet visi nešubīgi cér, ka drīz varēsim atkal atgriezties savā nīlājā dzintenē un solt to atkal no jauna krūžu un ziedošu. Latviešu karavīru klātbūtnē šo cerību vēl vairāk stiprina, jo viņu smilas puuž čīps garu un varonību - tie gaidī brīdi, kad varongara spārnoti tie varēs tvert ieročus un griezties uz dzīnēnes pusī.

Dzīli aizkustinošs ir dievkalpojuma noslēguma brīdis, kad kumpains dievlūdzēju skaits vienojas Latvijas lūgšanā - Dievs, svēti Latviju! un tālē bēgli atstāj savā zemes dievnamā Dieva vārdu stiprināti, nešubīgi ticībā savai tēvzemei Latvijai.

No tās dienas ir jau pagājuši deviņi gadi un tagad esam atrodusi pagaidu nājas brīvajā Amerikā, bet mūsu ticība Latvijas atgūšanai un tās brīvībai vēl vienmēr stipra - mēs cerom tās augšanāsāmās riton!

Arv. Pukinskis.

LOS ANDŽELOSOAS LATVIEŠU EV.- LUTER.
M I E R A D R A U D Z E S D I E V K A L P O J U M I .

Oliveta luterānu baznīcā 3901 V. Adoma blv.,

LOS ANDŽELOSA.

Svētdien, 15. novembrī - pl. 4:00, dievkalpojums.
Tēvijas un varopu dziesmas no dziesmu grāmatām.
Pl. 3:15 - Mūsu ticības nācība
// neiesvētītien. /.

Oliveta baznīca sasniedzama ar autobusu "Adome 41", braucot līdz 8. Avēnijai.

O. Kleinbergs,
L.A. latviešu Miera draudzes
nācītījs.

USA SENĀTA KANCELEJAS RAKSTS D.K.L.B-dai.

Kad pēc sehotora Tafta nāves par republikānu līderi senātā izraudzīja Kalifornijas senatoru W. K N O L A N D , noteiktu un stingru komunistu pretinieku un dodzīgu iecelošanas likuma aizstāvi, kas parādījis daudz simpatiju un rūpju Kalifornijā iecelojušo bēglu labā, arī latviešu, D.K.L.B-ba visu ūejenes latviešu vārdā n o s ū t ī j a v i p a n a p s v e i k u n n r o k s t u sakarā ar viņu iecelošanu minētajā augstajā un Amerikas politiskajā ziņā nozīmīgajā ornatā.

Tagad D.K.L.B-ba sapērusi Senāta kancelejas atbildes rakstu, kurā kancelejas šefs pateicas par apsveikumu, zinojot, ka sehotors pašlaik vēl atrodas garākā ceļojumā tālojos austrumos un ka viņam mūsu apsveikumu nodos, tālāk dzīvē atgriezīties, par ko viņš būsot loti iepriecināts.

Red.

C E L O J U M U P I E Z I M B S.

Knott's Berry Farm / Knott's Berry Farm /
Buena Park, Cal.

Šis loti plašais uzņēmums ar daudzām viesu pievilkšanai ie-kārtotām atrakcijām, izaudzis no neliela ogu pārdošanas stenda ceļmalā, kas savu darbību sācis 1920. g., kad Knott's ģimene no-nomājusi nelielu ogu farmu un sākusi audzēt ogas.

Pēc septiņiem gadiem sāka pārdot pašu pagatavotus ievārīju-mus, cepumus ar ogām / home-made pies /, kurus pārdeva nelielā tējas zālē ar 5 galdiem.

1934. gadā pārdeva pimo cālu pusdienu. Uzņēmums ātri auga un bija jāpnplašina. Ik gads bija jāpiebūvē jauna celtnē piecugo-sā viesu skaita uzņemšanai.

1946.g. izbūvē senlaicīgas Amerikas mampilsētipas atdarinā-jumu - Ghost Town/ Garu pilsēta/. No 10 akru lielās ogu farmas Knott's Berry Farm bija izaugusi par 200 akru lielsaimniecību . Jaun ūnī laikā bija 8 viesu telpas, kas varēja reizē aplkalpot 830 viesus .

Tagad visas viesu zāles kopā var vienā laikā uzņemt 1575 viesus. Farma iecienīta ar loti garšīgi sagatavotām cālu pusdienu-m un stekiem par samērā loti mērenām cenām. Farma-lielusuzņēmums tagad nodarbina bez pašas Knott's ģimenes locekļiem 500 algotu darbinieku.

Apmeklētāju pievilkšanai un interesantam laika kāvēklīm ir pieminētā G h o s t T o w n , zelta drudza laika pilsētiņa ar likām ielām, vien- un divstāvu koka dzīrojanām mājām un veika-liem, darbnīcām, krodzinīem, restorāniem . Ir arī sencis pāsts, tiesīns namis, skola u.t.t. Tas viss skatams bez maksas .

Ielas galā nokaltuša moka sarā karājās virve ar cilpu galā-te kārti tā laika zagļi un cīta veida noziedznieki .

Cietumā vēl tagad sēž notiesātais Sad Bye Joe /Džo ar bēdīgā-jām acīm/, gan tikai vasaka figūras veidā .

Virs velas mazgātavas izkārta žāvēšanai veļa - ēdamu biksītes stipri pāri ceļiem ar volānu un mežīni galā, nakti krekli , kas atgādina balles tērpus u.c. senlaicīgi apgārbu gabali.

Pasta kantoris atrodas "pudelū" mājā, kurās sienas būvētas no pudelēm ar dibeniem uz āru un kakiem us iekšpusi , tās kopā satur kleķe. Telpu apgaismo "kroplukturis", kas ir horizontāli iekārts ratu ritenis ar spuldzēm. No Šejienes arī var nosūtīt pacīgām sveicienus, dabonot uz pastmarkas speciālu Ghost Town pasta zīmogu.

Kāda cīta ēka celta no mucām. Tās iekšpusē redzama pioniera primitīvā dzīves iekārta .

Virs kādas celtnes ir uzraksts, kas cīcina uz 5 minūšu "is-rādi", ko sauc " Wagon Train Ponogram ". Kad telpā nodziest u-guns un apgaismojas "sklature", redzama liela mēroga gleinojums.

Plašā tuksnesīgā ielejā , kuģu tālumā ieslēdz augsti kalni , virzās Amerikas iecelotāju zirgu ratu "karavāne". Lielos ratus sedz brezents pāri lokveidīgām "ribām". Ratos ir viens... viens iedzīve un paši "iedzīvotāji". Nogurušos zirgus vada tādi pa-ši paguruši dzinēji, kas iet pretim nezināmai nākotnei un pār-cilvēcīgām grūtībām. Viss atkarājās no laines - ja izdodas at-rast ūdeni un labu zemi, kur apmesties- viņu dzīvības glābtas, ja ne, tos sagaida bojā eja no slāpēm, boda, indīgu uzbruku - miem, slimībām u.c.likstām. Viņi necēlo ar kārti rokā un nebruc limuzīnā, vienīm nav nevienas pilsētas prieķi, kur iegriesties un atpūsties, prasīt kādu padomu vai nopirkst vajadzīgo. Pamatā satumst nakts. Mūsu nogurušie ceļnieki nav karsti ilgoto ūdeni sasnieguši- jāpalielk uz vietas- nakti, tumsā, mukstumā, izslāpu-šiem, ar bažam un izmisumu sirdī.Nakts tumsā kā maldigunis mirdz ratu petrolejas lukturi aizvīdamies garā rindā un izzusda-mi nakts tumsā. Te klusumā atskan bērna raudulīgā balss, kas pro-sc mātei dzert... Nav ! Atbilde skan nav ūdens un nezin kād un kur to dabūs... Neomulibas trīsas pārskrien mugurai un skatītājs

atviegloti nopūšās, kad uzdegās skatītāju telpas apgaismošanas uguns un apziņā rodas patīkamā doma - cik labi, ka mums Amerikā nebija tā mājas vieta jāmeklē . Bet cik gan tas vēl sen atpakaļ, farmas apraksta brožūriņā rakstīts, ka šis pionieru gaitas ir piedzīvojusi farmas īpašnieka Valtera Knott'a māte ...

Caur kādu tuneli noklūstat pie "zelta raktuvēm", kur zeltre - cis /Old Timer/jums laipni īglīdz izskdib īstu zeltu no farmas zelta smiltim. Tas maksā pārdesmit centu, jo zeltu arī Knott 's Berry Farm-ā par brīvu vis nevar dābūt .

Jāmaksā arī par vizināšanos un vizināties te var daudzos un dažādos veidos. Gan arī pasta, gan ar celojumu ration, kurus velk stalti zirgi, gan arī ar senlaicīgu šauriešu vilcienu, ko sauc Calico Railroad un kas kādreiz apkalojis līniju Denver-Rio Grande. Līdz ar dzelzsceļa biletī, kas nemaksā ne dolaru , jūs dibujat tādu garantiju, ka ja jūs ceļā apliecpa dzelzsceļa iecupitāji, sabiedrība jums garantē brīvu ceļu atpakaļ - kājām tomēr nebūs jānāk. Tagad tas mums izvīlina smidu, bet arī dod spilgtu cīnu par tā laika dzīves apstākliem, kurus šodien redzam tikai Amerikā tik iecienītajās pionieru laiku filmās.

Blakus šurajām dzelzsceļa sliedēm, pa kurām skali zvanīdams lēni un cienīgi aizelso senlaicīgais vilciens, lasams uzraksts: "Indian Village"/indiānu ciems/. Uz to, pāri šurajam tiltam, ved ceļiņš uz ezera salu, uz kuras ir Amerikas pirmiedzīvotāju ciems. Te redzams īsts indiānu "vīgvams" /ar zvērādu pārvilkta kāršu tēlts/, kurā iekšpusē skatama "istabas iekārta". Bifeļādas gulvietas, pīti muguras atzveltni sēdēšanai un uguns-lura vieta tēts vidū, kuŗa dūmus novāda eaurums tēts galā. Te ir arī indiānu muzejs, kur var apskatīt un pirkīt dažādus indiānu roldarbus un piemiņietības.

Indiānu ciemu atstājot, pāri otram ūsurom tiltam šķērsojat "ezeru" un nonākat atpakaļ bālgāju valstībā. Jūs klusi sveic krusta zīme kādas mezas, bet sejā tīkomas kapelas tornīti. Tā ir Little Chapel by the Lake / Mazā kapela pie ezera/, kas speciāli celta kādas Pestītāja gleznas novietošanai. Šo gleznu gleznojis kāds Paul v. Klieben , pēc uzvārda spriežot kāds vācu tautības gleznotājs. Apmeklētājus nelielās grupās ielaiž mazajā kapelas telpā ar soliem. Kad visiem ierādītas vietas un iestājās klusums, atskan klausināta , tīkuma tembra balss, kas līsa kādu loti senu Pestītāja personas - dzīvā čilvēka- aprakstu. Šis raksts ir tas, kuŗā ietekmē mākslinieks gleznojis Jēzu Kristu. Lēni atverās divviru koka durvis un jūs skatāt Pestītāju visā augumā, gaišās krāsās , maigu piemīligu seju ar smaidu uz lūpām un ... cizvērtām acīm... Vēl neesat puspējuši lādz galam izdomāt domu, vai jums šī īpatnējā glezna arī ļoti patīk un komēdi Pestītāja acis gleznotas aizvērtas, kad notiek pārsteidzoša pārmaiha. Glezna zaudē savu it-kā scules apspīdēto gaišumu, kas to padara plakamu, bez trešās dimensijas un - satumst, bet līdz ar satumšanu pats Pestītāja tēls krāsojās zalgans, sāk mirdzēt fosfora blāvumā, iegūst tel - piskumu - itkā no gleznas pārvēršdamies skulptūrā un ... jūs ar izbrīnu pamānat, ka viņa acis vairs nav aizvērtas, bet plaši un emcīdoši raugās jūsos, kāmēr koka divviru durvis lēni aizvērda - nās , šo dīvaino stāku jūsu skatam atkal cīssedz.

Ja esat šis farmas viesis vēlākā vakara stundā, tad nepalci- žat garām izdevību, bez ieejas maksas noskatīties "Wagon Camp " priekšnesumos. Brīvdabas skatuvi, kuŗas dekorācija ir augošs eikelipts, ar viņa zaros ierīkotu apgaismi, amfiteātra veidā apņem skatītāju soli un iežogo uz speciāla valņa novietoti senie plo - nieri lielie rati. Arī šini gadījumā tie kalpo skatītājiem - sū - dēšanai un priekšnesumu vērošanai no izcīlas vietas kā no ložas.

Nedēļas nogālēs te ir raiba programma pionieru stilā - ar mūziku, humoristiskiem stāstījumiem un senajām dejām /square dance/.

Prožektoru apgaismotie eikeliptu zari/kas atgādina mūsu vito - lu/ pret naksnīgajām debesīm veido burvīgu dekorāciju . Uz skatu - ves bāriņš īstu kavboju , kad tie uz gitārēm un mutes emonikām spēlē populāru melodiju un uz viņu aicinājumu publīka dzied līdzi, tad īlāiek silti ap sirdi arī tālās ziemelzemes trimdiniekam.Lie -

kas, ka visc pascule - arī kādreiz tālā un svešā Amerika - ir tā pati vien Dieva zeme un arī te dzīvo cilvēks ar siltu sirdi, kas izskan svešas valodas dziesmā...

Knott's Berry Farm atrodas 22 jūdžu attālumā uz dienvidiem no Los Andželosas . Tā saņiedzama ar sarkanu tālsatiksmes autobusu no Main un 6-th ielu stūra gala punkta. Jābruc no līdz piestātnei Buena Park, kur tālākam ceļam līdz farmai gaida Knott's Berry Farm taksometri.

L.Arnīte.

AICINĀJUMS D.K.L.B. b i e d r i e m .

Visi biedri atkārtoti laipni lūgti saņemt pret § 1.- samaksu tekošā gada ALA biedru kartes un nekavēties arī ar biedru naudas samaksu b-bai / § 3.- gadā / .

Kartes saņemamas un samaksu izdarāma pie kasieres V.KERSELES / 1406 Malvern Ave L.A. 6, tālr. DU 32605 / vai biedrīzīnā A.PUKINSKA / 1800 So.Bronson Ave L.A., tālr. RE 11995 / .

B-bas valde.

S L U D I N Ā J U M S .

Kungu frizeris J. B L Ü M S

1560 1/2 W. 20 th Str. L.A.
Tālr. RE 32537

Var palkpot tautiešiem o t r d i e n ā s un t r e š -
d i e n ā s katrā laikā, pārējās dienās no pl. 5:00 - 8:00 vakarā.

...oooooooooooooo...

Biletēna izdevēja ..... - D.K.L.B.-ba.

Valku zīmējis un biletēnu

illūstrējis... - I.TILGASS.

Redaktors ..... - D.AGRUMS.

Technisko darbu veica : L.ARNĪTE, A.PUKIMSKIS un D.AGRUMS.